

Ahojte, som Aida Varga, odborná vedúca aktuálneho programu Nadácie Hintalovon. A toto je náš projekt, ktorý sa realizuje v rámci projektu KidSAFEdu – online bezpečnosť pre deti v cezhraničnej oblasti, ktorý sa týka online bezpečnosti pre pedagógov.

Kód nášho projektu je: SKHU/WETA/1901/4.1/317. Ešte je dôležité poznamenať, že materiál a téma našej série videí nemusí zohľadňovať oficiálne stanovisko Európskej únie. A teraz sa pozrime na to, o čom sa budeme rozprávať.

Dnes sa budeme rozprávať o tom, čo je to digitálny pedagóg? Čo to znamená, že pedagóg sa pokúša pomôcť deťom tak, pokúša sa byť prítomný v živote svojich žiakov tak, aby im pomáhal v tom, aby boli v bezpečí na internete.

Čo od nás deti potrebujú? V prvom rade ako pedagóg si myslím, že nie je prekvapujúce, že je to náš vlastný vzor, ktorým toho vieme veľa naučiť deťom. Veď vieme, nakoľko nedôveryhodné to je, ak sa niekto pokúša odovzdávať informácie, alebo nútiť niekoho dodržiavať pravidlá tak, že on sám ich neustále porušuje. Teda čo je to, čo musíme spraviť my, ako sa máme správať, ako máme byť prítomní, aby sme boli dobrým príkladom pre deti?

V prvom rade je dôležité, aby sme poznali hrozby internetu. O tomto sme sa rozprávali v jednom z predchádzajúcich videí, ale nemôžeme to opakovať dostatočne veľa krát, že pre to, aby sme vedeli používať internet naozaj uvedomelo a dostatočne bezpečne my, a aby sme to vedeli naučiť deťom, je dôležité, aby sme si boli vedomí toho, aké hrozby internet ukrýva.

Zároveň je veľmi dôležité, aby sme si uvedomili aj to, aké možnosti internet ukrýva. Myslím si, že mnohí spomedzi vás ste sa už stretli s tým, že napríklad deti samotné nevedia presne, na čo všetko internet môžu používať, že odtiaľto sa môžu dostať k synonymickému slovníku, alebo si môžu vypožičať knižku z knižnice, alebo sa dokonca môžu naučiť jazyky. Pretože môže sa stať, že oveľa viac používajú internet skôr na hry, alebo na pozieranie seriálov.

Je mimoriadne dôležité, aby sme sa jednak ako pedagógovia, ale aj ako súkromné osoby snažili o rovnováhu medzi online a offline životom. Čo pod tým rozumieme?

Tak napríklad ťažko môžeme od detí očakávať, aby počas prestávky neľukali do telefónu, keď to vidia aj od pedagóga, že celú prestávku sedí na telefóne. Alebo ťažko môžeme od detí očakávať, aby napríklad jedli tak, že si nevyberú telefón, keď od nás vidia, že my celú dobu, kým jeme, sme na telefóne. Je dobré, keď ich vieme učiť o tom, aké vzrušujúce, aké zaujímavé programy sú v offline svete, alebo ak sa im pokúsime pomôcť v tom, aby trávili viac času offline. Samozrejme online výuka je špeciálna, ťažká téma v tejto súvislosti, ale je dobré, keď aj tam vieme zaviesť to, že deťom budeme dávať také úlohy, prostredníctvom ktorých im pomôžeme zistiť, aké vzrušujúce veci vedia robiť, keď práve netravia svoj čas na internete. K tomu je samozrejme potrebné, aby nám bolo jasné, aké vzrušujúce veci sa dejú vtedy, keď nepoužívame internet.

Je dôležité, aby sme sa aj my snažili uvedomelo používať sociálne siete, aplikácie, rôzne pop-up okná. Prečo je to vlastne dôležité? Pretože naši žiaci od nás vidia, že napríklad aké fotky zdieľame my na facebooku, instagrame, tiktoku, na akejkoľvek sociálnej sieti, koľko informácií zverejňujeme o sebe, čo sú tie obsahy, ktoré sa nám páčia, ktoré zdieľame, všetko toto hovorí o nás veľa a všetko toto sú príklady pre deti. Pretože ak triedna učiteľka nazdieľa svoju trápnu fotku alebo fotku v bikinách, alebo fotku o svojom plačúcom dieťati, zrejme aj deťom bude jasné, že je možné nazdieľať aj takéto nepríjemný obsah, alebo ak napr. triedna učiteľka nazdieľa fotku o deťoch v triede, bez ich vedomia, vôle alebo schválenia, tým učí to, že nie je potrebné, aby ich niekto požiadal o súhlas, že čokoľvek s nimi môže spraviť, čo samozrejme vieme, že nie je pravda.

Ale ak napríklad ako pedagóg spravíme spoločnú fotku, napríklad triednu fotku, deti sa opýtame, či je to možné zverejniť na internete, už týmto učíme deti k tomu, aby uvedomelo pristupovali k svojim vyobrazeniam.

Je dôležité, aby sme boli prítomní s touto uvedomelosťou aj v bežných dňoch. A aby sme sa nesnažili o rovnováhu offline a online priestoru alebo o bezpečné používanie internetu len vtedy, keď sa o tom práve rozprávame, ale aj v bežných dňoch. Ved' to je ten vzor, ktorý si deti najviac zoberú k srdcu.

Dôležité je, ako som to už uviedla skôr, aby sme deťom naučili ich práva. Ved' k tomu, aby boli na internete v bezpečí, im musí byť jasné aj to, na čo majú právo a na čo nemajú. Čo je to, čo ich okolie s nimi môže spraviť, a čo nie. A ak sa takáto vec stane, aby vedeli, koho majú vyhľadať so žiadosťou o pomoc. Toto sa môže udiť aj takým jednoduchým spôsobom, že povedzme, v triede urobíme zoznam, zbierku takých miest, kde sa môžu obrátiť, ak potrebujú pomoc, ak budú v takej situácii, že sa dieťa dostane do nebezpečnej situácie na internete.

Ale je veľmi dobré, ak vieme aj my byť dôveryhodní dospelí pre deti, ak dovoľíme, aby spravili chybu, ak nám môžu porozprávať o tom, že sa im prihodila taká vec, ktorá nebola v poriadku, alebo sa necítili dobre a predsa sa to stalo. A nenecháme ich v tom samé. Pretože všetky ublíženia, hrozby majú najväčšiu moc nad deťmi vtedy, keď s nimi ostanú samé. Teda naša zodpovednosť je to, aby sme boli s nimi, aby sme ich držali za ruku, aby sme im pomohli v tom, aby vedeli prejsť túto cestu. K tomu je potrebné, aby sme vedeli byť prítomní v takýchto témach v atmosfére dôvery, lásky. A aby sme nehovorili hierarchickým tónom, že ja to poviem, poučím, pretože si myslím, že aj vy ste to zažili, že to je najmenej užitočné v komunikácii s deťmi. Oveľa viac pomôže, ak oni sami, rozmýšľajúc spolu s nami, vedia nájsť odpoveď.

Najbližšie sa budeme venovať konkrétnym témam, ktoré sa môžu objaviť. Keď pedagóg alebo deti donesú nejaké témy do triedy, a o tom budeme spolu rozmýšľať, čo si počať s týmito témami. Vypočujte si ma aj najbližšie. Ahojte.